ҚОШМҰХАМБЕТ ДҮЙСЕБАЙҰЛЫ КЕМЕҢГЕРОВ

- ҚОШМҰХАМБЕТ ДҮЙСЕБАЙҰЛЫ КЕМЕҢГЕРОВ(15.7.1896, БҰРЫНҒЫ АҚМОЛА ОБЛЫСЫ ОМБЫ УЕЗІ БЕКЕ БОЛЫСЫ ҚАРАЖАС АУЫЛЫ – 21.11.1937, ОМБЫ ҚАЛАСЫ) – АЛАШ ҚАЙРАТКЕРІ, ҒАЛЫМ, ДРАМАТУРГ, ЖАЗУШЫ, ЖУРНАЛИСТ. БІЛІМ МЕН БІЛІККЕ ҰМТЫЛҒАН ҚОШКЕ КЕМЕҢГЕРҰЛЫНЫҢ ТАҒДЫР-ТАЛАЙЫ ЗИЯЛЫЛАРЫМЫЗДЫҢ ЖАРҚЫН ҒҰМЫРЫМЕН ҚАТ-ҚАБАТ БАЙЛАНЫСЫП ЖАТЫР.

- 1917-1918 ЖЫЛДАРДАҒЫ САЯСИ ОҚИҒАЛАР ТҰСЫНДА ҚОШКЕ СЕРГЕЛДЕҢГЕ ТҮСКЕН ХАЛЫҚ ПЕН ОҚЫҒАНДАРДЫҢ ІШІНДЕ ЖҮРДІ. БҰЛ КЕЗДЕ ЗАМАН ҚАТАЛ, САЯСАТ ҚҰБЫЛМАЛЫ ЕДІ. ОСЫҒАН ҚАРАМАЙ АЛАШ ЗИЯЛЫЛАРЫ СЕҢДЕЙ СОҒЫЛЫСҚАН ЖҰРТТЫҢ АРАСЫНАН БӨЛІНБЕЙ, МӘМІЛЕГЕРЛІК ЖОЛЫН ІЗДЕДІ. 1917 ЖЫЛЫ СӘУІРДЕ ҚОШМҰХАМБЕТ КЕМЕҢГЕРҰЛЫ ДІНШЕ ӘДІЛҰЛЫН ЕРТІП, АҚМОЛА ОБЛЫСТЫҚ ҚАЗАҚ КОМИТЕТІ АТЫНАН (ОМБЫДАН) АҚМОЛА ҚАЛАСЫНА КЕЛІП, УЕЗДІК ҚАЗАҚ КОМИТЕТІН АШАДЫ

- 1922 ЖЫЛЫ ҚҰРҒАН "ТАЛАП" ҚАУЫМЫНА ЕЛШІЛ АЗАМАТТАР ТОПТАСҚАН ЕДІ. БҰЛ ШАҚТА МҰНДА АЛАШ АРЫСТАРЫ БАСПАСӨЗ, ОҚУ-АҒАРТУ САЛАЛАРЫНДА ҚЫЗМЕТ ЖАСАЙТЫН. Қ.КЕМЕҢГЕРҰЛЫ БІР КЕЗДЕРІ ҚАЙРАТКЕР Т.РЫСҚҰЛҰЛЫ КӨТЕРГЕН ТҮРКІСТАН КОНФЕДЕРАЦИЯСЫ ИДЕЯСЫНА СЕНДІ.

- ТАШКЕНТКЕ ТАБАН ТІРЕГЕН ҚОШКЕ МҰНДА 1921-22 ЖЫЛДАРДАН ОРНЫҒА БАСТАҒАН АЛАШ ЗИЯЛЫЛАРЫМЕН ТЫҒЫЗ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖАСАЙ БАСТАДЫ. БҰЛ КЕЗДЕ АХМЕТ ПЕН МІРЖАҚЫП – ОРЫНБОРДА, АЛ ӘЛИХАН БӨКЕЙХАН МӘСКЕУДЕГІ “КҮНШЫҒЫС” БАСПАСЫНЫҢ ҚАЗАҚ СЕКЦИЯСЫНДА ҚЫЗМЕТТЕ ЕДІ. ТАШКЕНТТЕ ҚОШКЕ СОНДАЙ-АҚ ХАЛЕЛ ДОСМҰХАМЕДҰЛЫ, МҰХТАР ӘУЕЗ, МАҒЖАН ЖҰМАБАЙ, ЖҮСІПБЕК АЙМАУЫТҰЛЫ, АБДОЛЛА БАЙТАСҰЛЫ, ДАНИЯЛ ЫСҚАҚҰЛЫ СЫНДЫ АРЫСТАРМЕН АРАЛАСЫП ТҰРДЫ

- АЛҒАШҚЫ БАС ҚОСУЛАРДЫҢ НӘТИЖЕСІ – 1918-1919 ЖЫЛДАРЫ АЛАШ ОРДАҒА ҚАЛТҚЫСЫЗ ЖӘРДЕМ БЕРГЕН, ЕЛ БІРЛІГІ МӘСЕЛЕСІНДЕ БІРШАМА ТИЯНАҚТЫ ЖҰМЫС ЖАСАҒАН “ЖАС АЗАМАТ” ҰЙЫМЫ МЕН ГАЗЕТІ ЕДІ. ҚОШКЕ ОСЫ ҰЙЫМНЫҢ АЛҚАСЫНА КІРДІ, ОНЫҢ ҚЫЗЫЛЖАР ҚАЛАСЫНДА ШЫҒЫП ТҰРҒАН ҮНІ – “ЖАС АЗАМАТ” ГАЗЕТІНЕ РЕДАКТОР БОЛДЫ.

- “ҚАЗАҚ”, “САРЫАРҚА”, “АБАЙ” СЫНДЫ ҰЛТТЫҚ БАСЫЛЫМДАРДЫҢ ІЗБАСАРЫ ІСПЕТТЕС “ЖАС АЗАМАТ” БЕТІНДЕ АЛАШТЫҢ МҰҢЫН МҰҢДАП, ЖОҒЫН ЖОҚТАҒАН МАҚАЛАЛАР НӨМІР ҚҰРҒАТПАЙ ШЫҒЫП ТҰРДЫ. БҰЛ ГАЗЕТ БОЛЬШЕВИКТЕРДІҢ ИМАНСЫЗ ӘРЕКЕТТЕРІН ЕЛГЕ ЖАРИЯ ҚЫЛДЫ. СОНДАЙ-АҚ ҚИЫН КЕЗДЕ ЖАСТАРДЫ АУЫЗБІРЛІККЕ ШАҚЫРДЫ.

- 1917-1918 ЖЫЛДАРДАҒЫ САЯСИ ОҚИҒАЛАР ТҰСЫНДА ҚОШКЕ СЕРГЕЛДЕҢГЕ ТҮСКЕН ХАЛЫҚ ПЕН ОҚЫҒАНДАРДЫҢ ІШІНДЕ ЖҮРДІ. БҰЛ КЕЗДЕ ЗАМАН ҚАТАЛ, САЯСАТ ҚҰБЫЛМАЛЫ ЕДІ. ОСЫҒАН ҚАРАМАЙ АЛАШ ЗИЯЛЫЛАРЫ СЕҢДЕЙ СОҒЫЛЫСҚАН ЖҰРТТЫҢ АРАСЫНАН БӨЛІНБЕЙ, МӘМІЛЕГЕРЛІК ЖОЛЫН ІЗДЕДІ. 1917 ЖЫЛЫ СӘУІРДЕ ҚОШМҰХАМБЕТ КЕМЕҢГЕРҰЛЫ ДІНШЕ ӘДІЛҰЛЫН ЕРТІП, АҚМОЛА ОБЛЫСТЫҚ ҚАЗАҚ КОМИТЕТІ АТЫНАН (ОМБЫДАН) АҚМОЛА ҚАЛАСЫНА КЕЛІП, УЕЗДІК ҚАЗАҚ КОМИТЕТІН АШАДЫ

- 1995 ЖЫЛДАН БЕРІ ҚОШКЕНІҢ МҰРАСЫ БІРНЕШЕ ДҮРКІН КІТАП БОЛЫП ШЫҚТЫ. 2004-2006 ЖЫЛЫ “АЛАШ” БАСПАСЫ ҚАЙРАТКЕРДІҢ ҮШ ТОМДЫҚ ШЫҒАРМАЛАР ЖИНАҒЫН ЖАРИЯЛАДЫ. ҚОШКЕТАНУ ҒЫЛЫМЫ ДА ҚАЛЫПТАСЫП, САЛАЛАНЫП КЕЛЕДІ.

НАЗАР ҰШІН РАХМЕТ